

Działalność kontrolna

Jednostki kontrolne Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie mieszczą się w Warszawie (Wydział Inspekcji) i w 5 delegaturach z siedzibami w Ciechanowie, Mińsku Mazowieckim, Ostrołęce, Płocku i Radomiu (Działy Inspekcji).

Najważniejsze priorytety Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska realizowane w 2019 roku:

1. Wdrożenie zmian organizacyjnych związanych z reformą Inspekcji Ochrony Środowiska.
2. Zintensyfikowanie działań mających na celu ograniczenie „szarej strefy”, w szczególności w gospodarce odpadami.
3. Działania informacyjno-promocyjne w celu zapewnienia społeczeństwu i organom administracji publicznej informacji o działaniach Inspekcji na rzecz ochrony środowiska.

W związku ze zmianami struktury organizacyjnej Inspekcji Ochrony Środowiska, w 2019 r. Statut Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regulamin organizacyjny został dostosowany do przepisów wykonawczych w sprawie zasad i sposobu organizacji wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska oraz ich delegatur.

Rozwiązania prawne dotyczące sposobu realizacji przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska działalności inspekcyjnej, zostały znacząco zmodyfikowane i rozszerzone nowelizacją ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska z lipca 2018 r., której jednym z głównych celów było zwiększenie skuteczności kontroli. Wprowadzone zmiany dotyczą sposobu wykonywania kontroli, jak też związanych z tym uprawnień inspektorów.

W celu zapewnienia możliwości szybkiego reagowania na zgłaszane interwencje społeczne wprowadzono m.in. wyłączenie stosowania przepisów art. 47, art. 48, art. 50, art. 51, art. 54, art. 55 i art. 58 ustawy Prawo przedsiębiorców w odniesieniu do kontroli pozaplanowych. Wyłączenie to dotyczy m.in. wymagań związanych z zawiadaniem o zamiarze wszczęcia kontroli, wykonywaniem czynności kontrolnych w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej, równoczesnym podejmowaniem i prowadzeniem więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy czy czasem trwania kontroli.

Ponadto w przypadku wykonywanych przez inspekcję kontroli w zakresie gospodarki odpadami, wyłączenie stosowania przepisów obejmuje cały rozdział 5 ustawy Prawo przedsiębiorców.

W zakresie uprawnień inspektorów wśród kluczowych zmian wprowadzonych wskazaną nowelą należy wskazać: możliwość wykorzystania bezzałogowych statków powietrznych (dronów), żądanie wstrzymania ruchu lub uruchomienia instalacji lub urządzenia, określanie składu morfologicznego odpadów w oparciu o wiedzę ekspercką, a także prowadzenie innych czynności poza trybem kontrolnym, polegających m.in. na obserwowaniu i rejestrowaniu przy użyciu środków technicznych obrazu, zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom. Te ostatnie czynności, wykonywane poza typowym trybem kontrolnym, podejmowane są w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa lub wykroczenia

przeciwko środowisku. Uprawnienia te korespondują z nowym, przypisanym inspekcji zadaniem związanym ze ściganiem określonych w Kodeksie karnym przestępstw przeciwko środowisku oraz wykroczeń przeciwko przepisom o ochronie środowiska.

W związku ze zmianą stanu prawnego, konieczne było dostosowanie Statutu i Regulaminu Organizacyjnego WIOŚ w Warszawie do aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie zasad i sposobu organizacji wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska oraz ich delegatur. W dostosowanym do nowej struktury organizacyjnej Regulaminie organizacyjnym WIOŚ w Warszawie zapewniona została możliwość tworzenia grup interwencyjno-wyjazdowych (lub innych grup o charakterze zadaniowym).

W 2019 r. w ramach grupy interwencyjno-wyjazdowej uformowano trzy 4-osobowe zespoły, wchodzące w skład Wydziału Inspekcji w Warszawie oraz Działów Inspekcji w Delegaturze WIOŚ w Radomiu i Ostrołęce. Trwają działania dążące do utworzenia kolejnych zespołów w Delegaturze WIOŚ w Płocku i Mińsku. Docelowo w 2020 roku planuje się powołanie takich Zespołów w każdej delegaturze WIOŚ w Warszawie.

Na stanowiska głównych specjalistów ds. interwencyjnych wybrano osoby z długoletnim doświadczeniem zdobytym w pracy w służbach mundurowych. W celu skutecznego przeciwdziałania zachowaniom patologicznym m.in. w obszarze gospodarowania odpadami zakłada się uformowanie w ramach grupy zespołów złożonych z dwóch byłych funkcjonariuszy służb mundurowych oraz dwóch inspektorów ds. interwencyjnych, z wiedzą z zakresu ochrony środowiska.

Inspektorzy ds. interwencyjnych nawiązali ścisłą współpracę z funkcjonariuszami Komendy Wojewódzkiej Policji w Radomiu oraz Komendy Stołecznej Policji, Państwowej Straży Pożarnej oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego z siedzibą w Radomiu. Na potrzeby funkcjonowania grupy opracowano wzory dokumentów niezbędnych do prowadzenia czynności, o których mowa w art. 10b ust. 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Poszczególne, wchodzące w skład grupy interwencyjno-wyjazdowej zespoły specjalizują się w różnych obszarach tzw. „szarej strefy”. Jako zadanie główne, które wykonywane jest w sposób ciągły, przydzielono dotychczas: przeciwdziałanie patologiom w gospodarowaniu odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi, kontrola i nadzór nad organizacjami odzysku odpadów opakowaniowych i „recyklerów”, przeciwdziałanie nielegalnym praktykom w obrocie substancji kontrolowanych.

WIOŚ w Warszawie, wg stanu na 31 grudnia 2019 r., zidentyfikował 36 miejsc nielegalnego gospodarowania odpadami (tj. porzucenia lub nielegalnego zbierania lub ich składowania) na terenie 26 gmin. W 17 przypadkach są to odpady niebezpieczne. Masa zgromadzonych nielegalnie odpadów oraz ich identyfikacja jakościowa wskazuje, że w zdecydowanej większości przypadków pochodzą one z działalności przemysłowej.

W 2019 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie pozyskał od organów ochrony środowiska (marszałka województwa, starostów oraz prezydentów miast na prawach

powiatu) wykazy rekultywowanych wyrobisk zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego. Wg pozyskanych informacji, na terenie woj. mazowieckiego istnieje takich 219 wyrobisk. Lista jest aktualizowana w miarę pozyskiwania nowych informacji. W 2019 r. rozpoczęto prewencyjne oględziny wyrobisk, wykorzystując uprawnienia wynikające z art.10b ust.2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. W 2019 r. przeprowadzono 60 oględzin, podczas których w 11 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości związane z nielegalnym deponowaniem odpadów. W każdym z tych przypadków podjęto czynności pokontrolne tj. skierowano zawiadomienie do organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa oraz wystąpienia do organów administracji publicznej o nakazanie usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania w trybie przepisów ustawy o odpadach.

Zadania kontrolne dla Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie zostały ujęte w uzgodnionym przez Wojewodę Mazowieckiego „Planie pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w 2019”, jako cele operacyjne i wykonawcze na szczeblu krajowym (ustalone przez GIOŚ) i wojewódzkim (ustalone przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska).

Działalność inspekcyjna WIOŚ w Warszawie prowadzona była zgodnie z Systemem Kontroli obowiązującym w Inspekcji Ochrony Środowiska, wspomaganym przez narzędzie informatyczne – Informatyczny System Kontroli (dalej ISK).

System ten określa jednolite zasady planowania, przygotowania i prowadzenia kontroli oraz jednolite wzory formularzy stosowanych na potrzeby dokumentowania czynności kontrolnych oraz podejmowanych działań pokontrolnych, które uwzględniają Zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 2001/331/WE ustalające minimalne kryteria działania inspekcji ochrony środowiska w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

W Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie w 2019 r. realizowano w ramach działalności kontrolnej następujące cele kontroli.

Ogólnopolskie cele kontroli (ustalone na szczeblu Głównego Inspektora Ochrony Środowiska)

1. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie gospodarki odpadami przez podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania odpadów, przetwarzania odpadów w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.
2. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wyrobiska poźwirowe, pokopalniane itp.).
3. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarki odpadami przez podmioty wytwarzające odpady drewnianych podkładów kolejowych oraz przetwarzających te odpady.

4. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji, zgodnie z przepisami w zakresie gospodarki odpadami.
5. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie realizacji obowiązków wynikających z przepisów oraz decyzji administracyjnych przez prowadzących składowiska odpadów, w tym przestrzeganie zakazu kierowania odpadów biodegradowalnych oraz przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach.
6. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 7 października 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów – udział w kontrolach z innymi organami.
7. Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych, w tym kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych jako realizacja celu wskazanego w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2022.
8. Aktualizacja spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.
9. Kontrola nielegalnej działalności w zakresie gospodarki odpadami we współpracy z organami ścigania.
10. Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009–2010.
11. Kontrola organizacji odzysku, podmiotów zbierających oraz instalacji do przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
12. Kontrola instalacji do przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów.
13. Kontrola punktów zbierania pojazdów, stacji demontażu pojazdów.
14. Kontrola wytwórców odpadów medycznych i weterynaryjnych oraz podmiotów je przetwarzających (prowadzących spalarnie odpadów).
15. Kontrola przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
16. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach.
17. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
18. Kontrola w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych.
19. Kontrola zakładów, w których występują urządzenia o zawartości oleju zawierającego PCB powyżej 5 dm³ oraz o stężeniu PCB powyżej 50 ppm.
20. Kontrola wytwórców olejów odpadowych, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów oraz przekazywanie ich do dalszego zagospodarowania, a także kontrola podmiotów prowadzących odzysk i regenerację odpadów olejów

odpadowych oraz poddających je innym procesom odzysku, jako realizacja celu wskazanego w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2022.

21. Kontrola przestrzegania przez podmioty zajmujące się obrotem na rynku sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz gospodarowaniem użytym sprzętem wymagań, wynikających z ustawy z dnia 11 września 2015 r. o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
22. Kontrola przestrzegania przez podmioty wymagań wynikających z ustawy z dnia 20 lipca 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
23. Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów.
24. Kontrola funkcjonowania instalacji przetwarzających i wytwarzających odpady, do których są przywożone, lub z których są wywożone odpady w ramach międzynarodowego przemieszczania odpadów.
25. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
26. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
27. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.
28. Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach, której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy, w zakresie stosowania Programu działań oraz przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.
29. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin.
30. Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów organicznych, środków wspomagających właściwości gleby, wyprodukowanych w instalacjach, w tym w biogazowniach rolniczych w procesie produkcji energii z biomasy.
31. Kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
32. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance).
33. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
34. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
35. Kontrola w zakresie spełniania przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich

- elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
36. Kontrola w zakresie spełniania przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
 37. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
 38. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych.
 39. Kontrola wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
 40. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
 41. Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi lub innymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
 42. Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
 43. Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
 44. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalację wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
 45. Kontrola, jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalację w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
 46. Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
 47. Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
 48. Kontrola w zakresie przestrzegania przepisów, o których mowa w art. 136a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
 49. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
 50. Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
 51. Kontrola przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.
 52. Kontrola wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.
 53. Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.

Dodatkowo w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie realizowano cele wojewódzkie (regionalne), nieujęte w celach ogólnopolskich tj.

- Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o odpadach, w ramach którego prowadzono kontrole dotyczące gospodarki odpadami w zakresie nieobjętym celami ogólnopolskimi.

W szczególności dotyczył on kontroli:

- wytwórców odpadów innych niż wymienione w celach ogólnopolskich,
 - wytwórców przedmiotu lub substancji, ubiegających się o uznanie ich za produkt uboczny, niebędący odpadem (w związku z art. 11 ust. 4b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach),
 - instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub miejsc magazynowania odpadów, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów lub zbieranie odpadów, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska, prowadzonych na wniosek właściwego organu (w związku z art. 41a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach).
- Kontrola w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy Prawo energetyczne – kontynuacja celu z roku 2018, w ramach którego sprawdzono realizację obowiązków ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, w zakresie zadań przypisanych Inspekcji Ochrony Środowiska:
 - 1) posiadania koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4 (wytworzenie, magazynowanie, dystrybucja, przesyłanie, obrót paliwami) w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych,
 - 2) wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a (rejestru pomiotów przywożących, prowadzonego przez Prezesa URE);
 - 3) zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych, o których mowa w art.43e.
 - Kontrola przestrzegania przepisów ustawy prawo wodne, ramach którego prowadzono w szczególności kontrole dotyczące gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi w zakresie kompetencji Inspekcji Ochrony Środowiska.

Ponadto, zgodnie z wytycznymi do planowania realizowane były kontrole w zakresie:

1. Dokonania rozpoznania w terenie, celem wykrycia sprawcy i zbadania skali zagrożenia dla ludzi i środowiska oraz przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów (przeprowadzane z innymi organami) i oceny towaru lub odpadu.
2. Analizy badań automonitoringowych przekazywanych przez zakład.
3. Analizy dokumentów z wyłączeniem badań automonitoringowych.

W 2019 r. zrealizowano następujące ogólnopolskie cykle kontrolne (ustalone na szczeblu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska):

1. Kontrola w zakresie przestrzegania przez gminy przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (kontynuacja cyklu z lat poprzednich, kolejne 10% gmin).
2. Kontrola w zakresie przestrzegania przez podmioty zbierające zużyte baterie i zużyte akumulatory przepisów ustawy o bateriach i akumulatorach oraz ustawy o odpadach.

W związku z wdrożeniem w WIOŚ w Warszawie systemu zarządzania ukierunkowanego na realizację celów i zadań, niezależnie od przyjętych celów kontrolnych, realizowano w 2019r. trzy cele dotyczące perspektywy klienta, zatwierdzone do realizacji dla WIOŚ w Warszawie przez Wojewodę Mazowieckiego.

Wszystkie w/w cele zostały zrealizowane.

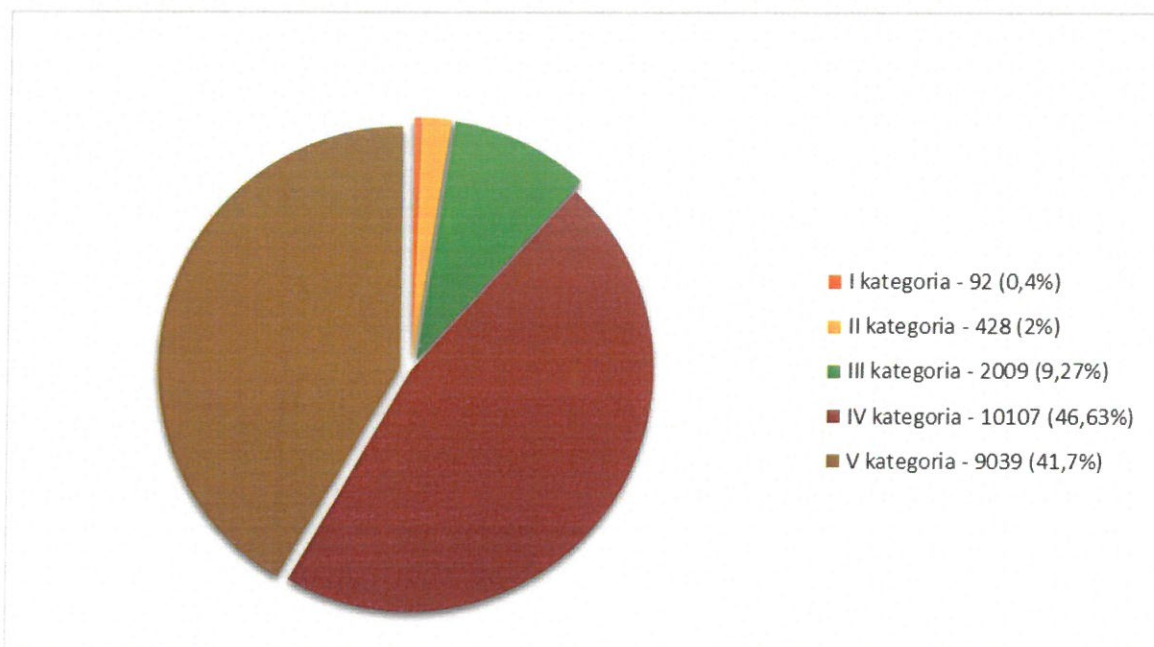
Cel	Stan bazowy (na 31.12.2018r.)	Stan docelowy (do osiągnięcia na 31.12.2019r.)	Stan osiągnięty na dzień 31.12.2019 r.	Miernik
1. Zwiększenie liczby kontroli instruktażowych w ogólnej liczbie przeprowadzonych kontroli zakładów w terenie	56%	60%	68%	Procent wykonanych kontroli instruktażowych do ogólnej liczby kontroli zakładów w terenie.
2. Zwiększenie wskaźnika wykonania zarządzeń pokontrolnych przez podmioty kontrolowane	90%	92%	94%	Procent zrealizowanych zarządzeń pokontrolnych do ogólnej liczby wydanych zarządzeń pokontrolnych, których termin realizacji upłynął do końca okresu sprawozdawczego (tj. do 31.12.2019 r.).
3. Zwiększenie liczby szkoleń merytorycznych (dot. pracowników Wydziału i Działów Inspekcji) i logistycznych dla pracowników WIOŚ w Warszawie.	30 szkoleń	35 szkoleń	37 szkoleń	Ilość odbytych szkoleń merytorycznych i logistycznych.

Zgodnie z ISK, zakłady skontrolowane przez WIOŚ w Warszawie przyporządkowane są do pięciu kategorii ryzyka (uzależnionych od stopnia oddziaływania na środowisko), z których kategorie I-IV objęte są planowaniem.

Aktualnie obowiązująca częstotliwość kontroli jest następująca:

- a) zakłady I kategorii (w tym zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii (ZDR), zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, stacje demontażu pojazdów, instalacje energetycznego spalania paliw stosujące ciężki olej opałowy, wielkoprzemysłowe fermy tuczu trzody chlewnej, zakłady podlegające kontroli z zakresu transgranicznego przemieszczania odpadów w przypadku zezwolenia wstępnego na przywóz odpadów niebezpiecznych) – co roku,
- b) zakłady II kategorii (w tym zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR), zakłady podlegające rozporządzeniu nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie PRTR, instalacje wymagające posiadania pozwolenia zintegrowanego) – nie rzadziej niż raz na 3 lata,
- c) zakłady III kategorii (przyporządkowanie zakładów do III kategorii następuje w oparciu o wynik analizy wielokryterialnej wykonanej po przeprowadzeniu kontroli) – co 4 lata,
- d) zakłady IV kategorii (przyporządkowanie zakładów do IV kategorii następuje w oparciu o wynik analizy wielokryterialnej wykonanej po przeprowadzeniu kontroli) – co 5 lat lub rzadziej,
- e) zakłady V kategorii – nie muszą być ujmowane w planach kontroli.

W ewidencji WIOŚ w Warszawie wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. znajdowało się 21 675 zakładów. W porównaniu do 2018 r. (20 709) liczba zakładów wpisanych do ewidencji WIOŚ w Warszawie wzrosła o 966 tj. o 4,7%.

Liczba zakładów w poszczególnych kategoriach w ewidencji WIOŚ w Warszawie w 2019 r. (według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r.)

W 2019 r. skontrolowano 3635 zakładów, co stanowi 17% wszystkich podmiotów znajdujących się w ewidencji podmiotów skontrolowanych (21 675).

Przedmiotem wszystkich kontroli było sprawdzenie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i decyzji określających zakres i warunki korzystania ze środowiska.

Liczba kontroli zakładów w terenie przewidzianych do realizacji w Planie kontroli na 2019 r. wynosiła 867. Podana liczba dotyczy planu rocznego po zmianach i korekcie, dokonanych w trakcie 2019 r. Korekta i zmiany dotyczyły rodzaju i liczby zakładów zaplanowanych do kontroli.

Biorąc pod uwagę kryterium zakresu przedmiotowego kontroli, WIOŚ w Warszawie na rok 2019 zaplanował następujące rodzaje kontroli:

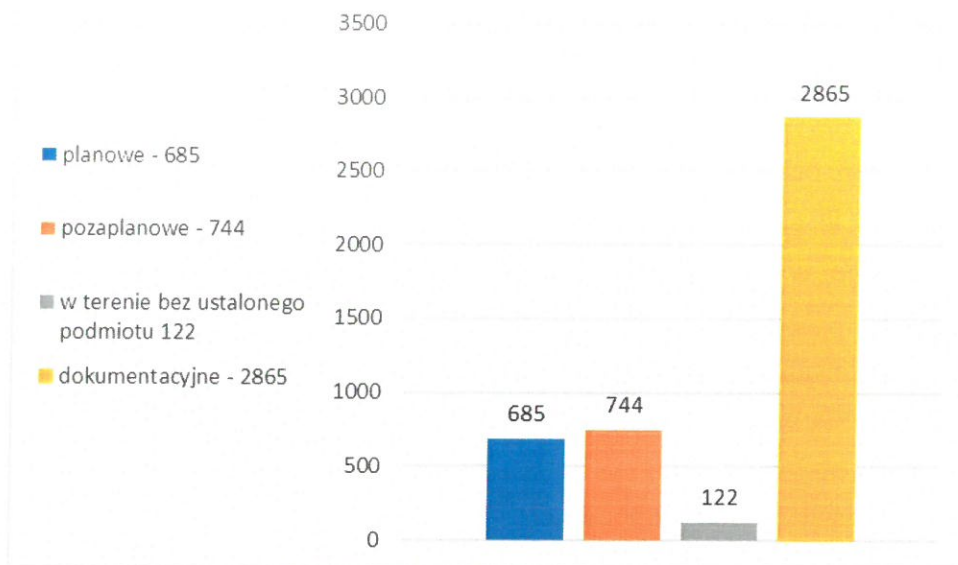
- 160 kontroli kompleksowych, obejmujących więcej niż dwa cele kontrolne z przyjętych celów kontrolnych do realizacji na 2019 r.,
- 707 kontrole problemowe wybranych zagadnień, co do zasady obejmujących 1 - 2 przyjęte cele kontrolne do realizacji na 2019 r.

W 2019 r. zrealizowano 652 kontrole planowe z planu pracy na 2019 r., co stanowi realizację planu na poziomie 75,2%. W 2019 r. nie zrealizowano 215 kontroli (24,8%), przy czym w 57 przypadkach kontrole zostały rozpoczęte i nie zostały zakończone do dnia 31 grudnia 2019 r. W pozostałych 158 przypadkach niezrealizowanie kontroli było spowodowane w szczególności koniecznością podejmowania działań pozaplanowych wynikających ze zgłaszanych do WIOŚ w Warszawie informacji o zanieczyszczeniu środowiska.

Średnioroczna liczba etatów inspekcyjnych (inspektorów wykonujących kontrole) w 2019 roku wynosiła 71,5.

W roku 2019 inspektorzy WIOŚ w Warszawie przeprowadzili łącznie 4 416 kontroli, w tym:

- kontrole w terenie – 1 551, w tym:
 - ✓ kontrole zakładów w terenie - 1 429, w tym:
 - kontrole planowe zakładów – 685 (w tym 33 kontrole z planu pracy na 2018r. oraz 652 kontrole z planu pracy na 2019 r.),
 - kontrole pozaplanowe zakładów – 744,
 - ✓ kontrole bez ustalonego podmiotu – 122;
- kontrole w oparciu o dokumenty tzw. dokumentacyjne – 2 865, w tym:
 - ✓ kontrole dokumentacyjne z ustalonym podmiotem – 2 797,
 - ✓ kontrole dokumentacyjne bez ustalonego podmiotu – 68.

Udział poszczególnych rodzajów kontroli w ogólnej ich liczbie w 2019 r.

W 2019 r. inspektorzy WIOŚ w Warszawie w celu wykrycia nielegalnych praktyk postępowania z odpadami stosowali następujące uprawnienia, określone w art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, w związku z uzasadnionym podejrzeniem popełnienia wykroczenia:

- obserwowali i rejestrowali przy użyciu środków technicznych obraz zdarzeń – 352 działania,
- gromadzili i zabezpieczali dowody popełnienia przestępstwa lub wykroczenia – 168 działań,
- żądali pisemnych lub ustnych informacji oraz dokonywali przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego przy jednoczesnym pouczeniu ich o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o której mowa w Kodeksie karnym – 128 działań,
- dokonywali ustalenia tożsamości osób oraz żądania okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia grzywny w drodze mandatu karnego lub sporządzenia wniosku o ukaranie – 157 działań,
- nakładali grzywny w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia – 11,
- dokonywano oględzin pomieszczeń i innych miejsc – 151 działań,
- dokonywano zatrzymywania lub przeszukiwania pojazdów przewożących towary oraz kontrolowano dokumenty związane z przewozem towaru, jeżeli zachodziło podejrzenie przewożenia odpadów – 280 działań,
- udzielano pouczeń, zwracano uwagę, ostrzegano lub stosowano inne środki oddziaływania wychowawczego – 68 działań.

W związku z przeprowadzonymi działaniami na podstawie art. 10 b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska wniesiono 2 akty oskarżenia.

Naruszenia wymagań ochrony środowiska stwierdzono podczas 1 432 kontroli, co stanowi 32,4% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli (4 416).

WIOŚ w Warszawie w czasie prowadzonych kontroli najczęściej stwierdzał następujące nieprawidłowości:

1. brak uregulowań formalno-prawnych w zakresie korzystania ze środowiska, w szczególności w zakresie gospodarki odpadami oraz emisji do powietrza,
 - brak wymaganych prawem pomiarów emisji substancji i energii lub pomiary niespełniające wymagań prawnych,
 - brak ewidencji wprowadzanych do powietrza substancji oraz ewidencji wytwarzanych odpadów lub ewidencje prowadzone nierzetelnie,
 - niewłaściwa eksploatacja urządzeń zabezpieczających środowisko przed zanieczyszczeniem,
 - nieprawidłowości związane z eksploatacją urządzeń zawierających substancje kontrolowane,
2. przekazywanie odpadów podmiotom nieposiadającym stosownych zezwoleń w zakresie gospodarki odpadami.

Główne przyczyny występowania nieprawidłowości:

- nieznanostwo przepisów prawa i mała świadomość ekologiczna,
- zbyt częste zmiany przepisów prawnych,
- brak odpowiedniego nadzoru ze strony kierownictwa zakładu,
- słaba kondycja finansowa, utrudniająca finansowanie działań proekologicznych,
- priorytety dotyczące zagadnień ekonomicznych przed ekologicznymi.

W każdym przypadku, kiedy było to istotne dla wyników kontroli, do Centralnego Laboratorium Badawczego Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, zlecano wykonanie poboru próbek, pomiarów i badań.

W roku 2019 przeprowadzono łącznie 261 kontroli z pomiarami, w tym:

- 193 kontrole z pomiarami w zakładach,
- 68 kontroli z pomiarami w terenie bez ustalonego podmiotu.

W 2019 r. efektywność Inspekcji określona wskaźnikiem: liczba przeprowadzonych kontroli ogółem/średnioroczna liczba etatów inspekcyjnych inspektorów wykonujących kontrole

wyniosła ok. 62 kontrole/etat/rok, w tym:

- 21 kontroli w terenie/etat/rok,
- 40 kontroli dokumentacyjnych/etat/rok.

W 2019 r. w poparciu o ustalenia przeprowadzonych kontroli podjęto następujące działania:

- wydano 751 zarządzeń pokontrolnych.

Realizacja zarządzeń pokontrolnych jest sprawdzana przez WIOŚ na bieżąco. Zakłady w zdecydowanej większości przekazują terminowo informacje o zakresie podjętych działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości lub występują z umotywowanymi wnioskami o wyznaczenie nowego terminu ich realizacji. W przypadku braku realizacji zarządzeń, podejmowane są działania dyscyplinujące. Średni wskaźnik wykonania zarządzeń pokontrolnych w roku 2019 wyniósł 94%.

W przypadku niepoinformowania w wyznaczonym terminie o zakresie wykonania zarządzeń pokontrolnych lub niezgodne z prawdą poinformowanie o wykonaniu zarządzeń pokontrolnych, przepis art. 31a ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w 2019 r. zastosowano 15 razy, w tym zastosowano 3 pouczenia, wymierzono 11 grzywien w drodze mandatu karnego oraz skierowano 1 wniosek do sądu o ukaranie;

- udzielono 597 pouczeń;
- wymierzono 288 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 104 800 zł;
- skierowano 16 wniosków o ukaranie do sądów powszechnych;
- skierowano 24 wnioski do organów ścigania;
- skierowano 715 wniosków do organów administracji publicznej;
- wydano 389 opinii, zaświadczeń, stanowisk i informacji;
- wydano 28 ostatecznych decyzji o charakterze niepieniężnym (w tym m.in. o wstrzymaniu użytkowania, o wstrzymaniu oddania do użytkowania, wyznaczających termin usunięcia naruszenia, i inne);
- wydano 514 ostatecznych decyzji o charakterze pieniężnym, w tym m.in. 382 decyzje ustalające wymiar kar pieniężnych na łączną kwotę 7 157 908,49 zł.

Szczegółowe informacje zawierające wyróżnienia liczbowe z działalności kontrolnej WIOŚ w Warszawie w 2018 r. zawarte są w sprawozdaniu statystycznym Oś-2b.

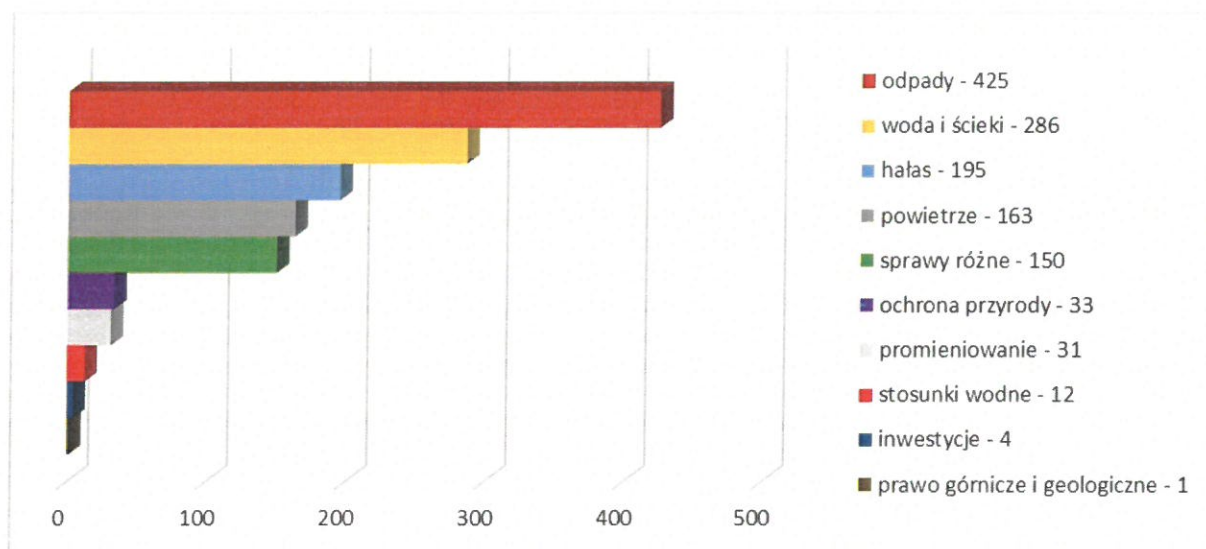
Niezależnie od czynności rutynowych, przewidzianych do realizacji w planie pracy, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie podejmował szereg działań, wynikających z potrzeb bieżących, jako reakcje na zdarzenia stwarzające potencjalne zagrożenie dla środowiska, skargi oraz wnioski o interwencje, a także sygnały medialne.

W okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2019 r. w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie załatwiono ogółem 1300 wniosków o podjęcie interwencji.

W skali WIOŚ w Warszawie najliczniejsze są interwencje dotyczące:

- 1) ochrony przed odpadami – 425 interwencji (tendencja utrzymująca się od lat), co w 2019 r. stanowiło 32,7% wszystkich załatwionych interwencji,
- 2) ochrony czystości wód i gospodarki ściekowej – 286 (22%),
- 3) ochrony przed hałasem – 195 (15%),
- 4) ochrony powietrza – 163 (12,56%),
- 5) spraw różnych – 150 (11,54%),
- 6) ochrony przyrody – 33 (2,53%),
- 7) ochrony przed promieniowaniem – 31 (2,4%)
- 8) stosunków wodnych i podtapiania gruntów – 12 (0,9%),
- 9) działalności inwestycyjnej i eksploatacji urządzeń wodnych – 4 (0,3%),
- 10) spraw związanych ze stosowaniem prawa geologicznego i górniczego – 1 (0,07%).

W 2019 r. nie wpłynęły do WIOŚ w Warszawie wnioski o podjęcie interwencji dotyczące spraw z zakresu leśnictwa, łowiectwa oraz pracowniczych i mieszkaniowych.

Zakres tematyczny wniosków o interwencję wpływających do WIOŚ w Warszawie w 2019 r.

Z łącznej liczby załatwionych interwencji wynoszącej 1300, do dnia 31 grudnia 2019 r. przekazano wg właściwości 486 (37,4%), a we własnym zakresie załatwiono 814 (62,6%) spraw. W ramach załatwiania w/w spraw we własnym zakresie przeprowadzono 615 kontroli, w tym kontroli typowych 495 i innych niż typowe 120.

Ponadto rozpatrzono we własnym zakresie:

- 221 wniosków o podjęcie interwencji, które nie wymagały przeprowadzenia kontroli, a odpowiedź została udzielona w oparciu o dokumentację będącą w posiadaniu WIOŚ w Warszawie lub pozyskaną w trakcie przeprowadzonych działań wyjaśniających (zgodnie z wymogami Systemu Kontroli, od 1 stycznia 2016 r., w tym przypadku nie są sporządzane adnotacje z kontroli dokumentacyjnych),
- 49 wniosków o podjęcie interwencji w oparciu o uprawnienia przepisów art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Biorąc pod uwagę znaczną liczbę wniosków o interwencje wpływających do WIOŚ w Warszawie, które pozostają poza kompetencjami Inspekcji Ochrony Środowiska (na poziomie 37,4%) niezbędne jest dalsze rozpowszechnianie informacji o właściwości organów administracji rządowej i samorządowej.

W okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2019 r. w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie załatwiono 11 skarg, w tym wszystkie 11 przekazano wg właściwości.

Tematyka skarg dotyczyła głównie nieprawidłowych, zdaniem składających skargi działań interwencyjnych i ich efektów. Skargi zasadniczo związane były z konkretnymi sprawami w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska, nie miały one charakteru ogólnego.

Główną przyczyną skarg było niezadowolenie ze sposobu załatwienia sprawy, prowadzenia działań kontrolnych i uzyskanych efektów (innych niż oczekiwane przez skarżących).

Najwięcej skarg dotyczyło: ochrony przed odpadami – 4 (36,3%), ochrony czystości wód i gospodarki ściekowej oraz ochrony przed hałasem – po 2 (po 18,2%) oraz po 1 skardze (po 9,1%) dotyczyło ochrony powietrza, ochrony przyrody oraz spraw różnych.

W 2019 r. w WIOŚ w Warszawie zarejestrowano 18 zdarzeń, w których występowały substancje niebezpieczne, w tym 6 zdarzeń zaliczonych do poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Ze zdarzeń zarejestrowanych w 2019 r.:

- 9 zdarzeń miało miejsce w zakładach (w tym 3 zdarzenia w zakładzie ZDR, 1 zdarzenie w zakładzie ZZR, 1 zdarzenie w zakładzie zakwalifikowanym do pozostałych potencjalnych sprawców poważnych awarii, oraz 4 zdarzenia na terenie innych zakładów);
- 8 zdarzeń w transporcie (w tym 6 w transporcie rurociągowym oraz 2 zdarzenie w transporcie drogowym);

- 1 inne zdarzenie dotyczyło rozszczelnienia kolektora przesyłowego ścieków komunalnych.

W 2019 roku kontynuowano nadzór nad 13 zdarzeniami z okresów wcześniejszych, z których 4 uznano za zakończone. Szczegółowe informacje dotyczące zaistniałych zdarzeń przekazywane były do Departamentu Inspekcji Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w sprawozdaniach kwartalnych, dotyczących działań po zaistniałych poważnych awariach i zdarzeniach o znamionach poważnych awarii, które wystąpiły na terenie województwa mazowieckiego oraz na bieżąco poprzez bazę „Poważne awarie” z dostępem on-line. Bieżące i okresowe informacje o zdarzeniach awaryjnych i działaniach WIOŚ przekazywane były również do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie oraz do Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

WIOŚ w Warszawie udzielił w 2019 r.:

- 119 informacji o środowisku i jego ochronie,
- 46 informacji publicznych, dotyczących w szczególności udostępnienia dokumentów urzędowych, będących w posiadaniu WIOŚ, głównie związanych z ustaleniami kontroli.

W ramach realizacji działań informacyjno-promocyjnych w celu zapewnienia społeczeństwu i organom administracji publicznej informacji o działaniach Inspekcji na rzecz ochrony środowiska, w 2019 roku udzielono łącznie 201 wywiadów, w tym 74 prasie i 127 w audycjach radiowych i telewizyjnych., a także zamieszczono 97 komunikatów i aktualności.